

**Správa z medzinárodného školenia posudzovateľov hydiny
Entente Européenne d'Aviculture et de Cuniculture EE
15.-17.september 2017 Doorn- Holandsko**

Medzinárodné školenie posudzovateľov je v každom roku najdôležitejšou vzdelávacou aktivitou Európskeho zväzu chovateľov a jeho odborných sekcií . Inak tomu nie je ani v sekcii hydiny . Medzinárodné školenie sa v roku 2017 konalo v termíne 16-17 septembra v Holandskom meste Doorn spolu s holubiarmi. Ku školeniu samozrejme patria i oficiality a k tým patrí i slávnostné zahájenie ,ktoré sa koná v predvečer školenia . Na tomto zahajovacom večeri sme boli privítaní organizátormi a to zo zväzu Kleindier Liefhebbers Nederland a holubacieho spolku NBS . Školenia sa spolu zúčastnilo 62 posudzovateľov zo 14 krajín vrátane Turecka ,ktorý sa zúčastňuje ako žiadajúca krajina o členstvo v EE.

Za slovenský zväz chovateľov sa školenia zúčastnili Peter Krajčír , Martin Mikita a Peter Žuffa ,ktorý spolu z Václavom Nedělkom a Phdr. Ivetou Prombergerovou zastupovali i Český svaz chovateľů. (obr.1)

Touto správou sa samozrejme nedajú preniesť všetky informácie ,ale budem sa vám snažiť priblížiť aspoň tie najdôležitejšie informácie . Samotné školenie, ktorého program bol veľmi pestrý začalo v sobotu ráno príhovorom organizátora ,ktorý mal Geri Glastra známy nám to posudzovateľ z viacerých medzinárodných akcií a výstav ,s ktorým som mal už viackrát česť spolupracovať i na Európskych a medzinárodných výstavách . Po úprimných privítacích slovách upozornil ,že každý účastník pri prihlásení obdržal , materiál ku školeniu v elektronickej forme na USB karte a i tlačenej forme. Prítomných upozornil, že všetky referáty budú simultánne prekladané do Angličtiny (tlmočil U.Lochmann) a Francúzštiny (tlmočil Mischel Bovet). Školenie pokračovalo podľa avizovaného programu .

Oficiálny začiatok do školenia mal Dr. A. Verelst predseda sekcie hydiny EE . Srdečne privítal prítomných a dodal že je potešený s veľkej skupiny francúzskych a holandských kolegov . Vyjadril sa,že to bude veľmi zaujímavé školenie, ktorého už príprava posunie latku kvality smerom hore . Odovzdal prítomným pozdravy od gen. tajomníčky EE,pani E Huwiler a sekretára ESKG D.Kleditscha. Taktiež poznamenal že je viditeľne slabšia účasť z krajín juhovýchodnej Európy, čo súvisí najmä s cenou školenia . ďalej upozornil, že školenie je dôležité pre nadchádzajúcu Európsku výstavu, ktorá bude v Dánsku . Informoval tiež o regionálnych školeniach ,ktoré ale v žiadnom prípade nenahrádzajú EE školenia . Na záver príhovoru vyjadril nádej v prínosné školenie ,ktorého súčasťou je samozrejme i praktická časť . Potom odovzdal slovo predsedovi ESKG . Predseda ESKG U.Lochmann v krátkosti taktiež vyjadril potešenie z účasti ,opäť upozornil na zaujímavý program, ktorého súčasťou sú mnohé Holandské plemená, ale i mnohé známe uznané plemená vo viacerých krajinách . Školenie pokračovalo podľa avizovaného programu .

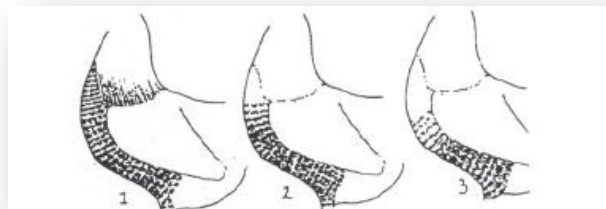
Prvý referát mal **Klaas van der Hoeck** (obr.2) v ktorom sa venoval plemenám: **Frízská kura , Groningerská čajka , Východofrízská čajka a , Assendelftská kura .**

Tieto plemená sú si geneticky veľmi príbuzné . Assendelftská kura je veľmi staré plemeno s ružicovým hrebeňom. Pôvodne boli v zlatej a striebornej farbe , neskôr boli došlachtené

citrónové a rodofarbé. Podľa prednášajúceho ,ale nešlo o rodofarbú ako ju poznáme u Bielefeldky alebo Vlašky. Frízke kury sú známe od roku 1920 sú uznané malé i veľké . Východofrízke sú kury pôvodom z východného frízsko,ktoré siaha cez viacero krajín.Gronigerské čajky vznikli pravdepodobne krížením medzi Frízskou a Východofrízskou kurou.

V pokračovaní svojho referátu sa venoval porovnaním jednotlivých plemenných znakov .Spoločnými znakmi je typ ľahkej alebo veľmi ľahkej kury hospodárskeho typu kury , Spoločnými znakmi je viac alebo menej vložkovanou kresbou alebo jej modifikáciou. Ďalšími spoločnými znakmi je biela ušnica (okrem Gronigerskej kury)a bridlicové beháky .Rozdiely sú v utváraní trupu kde u Gronigerskej a Východofrízskej kury je viac pretiahnutý ako u Frízskej a Asendelfskej . Prednášajúci sa venoval utváraniu hláv s prízvukovaním na tvar a nesenie zástavice hrebeňa u Frízskej Gronigerskej a Východofrízskej kury. U Asendelfskej hovoril o tvare a štruktúre ružicového hrebeňa. Pri posudzovaní musíme klásť dôraz na : Správny tvar a veľkosť hrebeňa, Správnu farbu oka, správnu dĺžku chrbtovej línie správny uhol nesenia chrbta a chvosta ako i osvalenie .V ďalšej časti sa venoval forme vložkovanej kresby kde porovnával jednotlivé plemená . Vložkovaná kresba musí byť sýto čierna zo zeleným leskom ,vždy v páre . musia mať 3-5 párov vložkovania kde tvar vložiek pripomína tvar zrnka pšenice. Na obrázku vľavo vidíme kresbu u Frízskej a Asendfeldskej kury . U Gronigerskej a Východofrízskej kury sa požadujú 2-3 páry vložiek v tvare podobajúcom sa kvapke. (Obrázok vpravo) . Samozrejme podkovovitá kresba je vyradujúcou chybou.U sliepok týchto plemien je dôležité vložkovanie na prsiach . a jeho rozsah ,ktorý nám vysvetlil na znázornenom obrázku 3 . 1. Kresba siaha vysoko nad hrudnú kosť a kreslený je i krčný zívies . **2.Správny rozsah vložkovanej kresby** 3. Kresba je hlboko ukončená a je viditeľne rozmazaná.

Potom sa sa venoval kresbe letiek u kohútov a sliepok . U Frízskej , Asendelfskej a Groniger sú letky v základnej farbe s čiernu farbou vnútornej zástavice letky . U Východofrízskej je základná farba s čiernym prekreslením .Pri sliepkach sa požaduje vložkovaná kresba i v letkách . Ak je kresby napr. v ramenných letkách málo, tak vidíme svetlý trojuholník. U kohútov sa venoval kresbe chvosta . U Frízskej a Asendelfskej sú kosiere lemované u U Gronigerskej a Východofrízskej je chvost celý čierny . rozdiely sú

i v kresbe kormidlových pier u sliepok ,kde u Frízskej , Asendelfskej a Groniger musia byť prekreslené všetky kormidlové perá a u Východofrízskej iba horné... Postupne nám boli premietané obrázky s korektnou i nesprávnou kresbou i s odporučeniami na hodnotenie. Prezentácia bola veľmi dobre spracovaná .

V ďalšom referáte sa **Geri Glastra**(obr.4) venoval plemenám **Brabantka, Breda a Soví bradáč**. Na úvod sa prednášajúci zaoberal pôvodom týchto plemien .. Všetky tri plemená pochádzajú z Holandska . Soví bradáč je podobný s Durínskou kurou ale je starší a pôvod má v Brabantke ,Lafleške a Paduánke . Potom sa venoval jednotlivým plemenným znakom zo zameraním na ich porovnanie .Brabantka a soví bradáč majú trupy takmer identické. V súvislosti s bodmi hlavy je takmer identická i farba oka od oranžovočervenej po hnedú . Ušnice sú u oboch plemien biele , ale zakryté bradou . Zobák u oboch plemien má výrazné nozdry s výnimkou Bredy . Tiež noha je u všetkých plemien v základe šedá . Ak porovnáme ďalšie znaky tak vidíme, že u Brabantiek je chochol v tvare rímskej helmy bez výdute ,ale u sovích bradáčov je len veľmi málo akoby naježených ch períčok,čo spôsobuje tvar hrebeňa. Ten je u oboch rožkový, ale u Brabantky ako vidíme na **obr 5** je v tvare písmena „V“ a u Sovích bradáčov v tvare písmena „U“ . čo je veľmi dôležité je že Brabantka má trojdielnu bradu a soví bradáč iba jednodielnu . Breda nemá s týchto znakov spoločné nič, iba jemne naježené perička na hlave . takzvanú šticu. Naopak v porovnaní s oboma bradatými plemenami má výrazné laloky .ďalším rozdielom

oproti predchádzajúcim plemenám je že nemá hrebeň ,iba na vrchole zobáka je malá zmasilá ploška .Postupne nám boli zobrazované chyby u referovaných plemien . S ktorých sú u Br. najväčnejšie : Široký ,krátky, guľovitý alebo dvojdielny chochol. malá brada, Chýbajúca trojdielnosť brady . U Sovieho bradáča : Chýbajúca jednodielna brada ,(môžeme to nazvať i výskyt delenej brady), a hnedočierne oči. Spoločnými chybami sú veľké viditeľné laloky (čo sa ale toleruje u malých kohútov. Nevýrazné nozdry . Iný ako rožkový tvar hrebeňa.

Soví bradáč je podobného typu ako predchádzajúce plemená ale z inými „pernatými doplnkami“. Ako sú výrazné supie päty a operené beháky .Telesný rámec je o niečo väčší ako Br. a Sb. Trup je na pohľad vyššie nesený s dlhším plochým dozadu spadajúcim chrbtom. Majestáť tomuto plemenu dodávajú plné zaoblené a vyššie nesené prsia . To čo robí toto plemeno zaujímavejším sú operené beháky ako aj vonkajšie prsty . Jemné operenie sa však toleruje i na stredných prstoch . Operenie po celom tele je tvrdšej štruktúry . Ako povedal prednášajúci za vážne chyby u tohto plemena považujeme : Jemný (slabý) trup , ploché prsia, výskyt akéhokoľvek hrebeňa, chýbajúce sedlo zobáka, a samozrejme chýbajúce supie päty a neoperené vonkajšie prsty . Prezentácia bola opäť doplnená štandardnými i neštandardnými fotografiami rôznych farebných rázov s odporučením na ich hodnotenie ..Súčasťou prezentácie bola i praktická časť na početnej skupine prinesených zvierat.

Ďalším prednášajúcim bol **Edgar de Poel**, ktorý mal referát o plemenách **Holandská krivozobá kačica a Holandská kačica s bielou náprsenkou**.

Začiatok prezentácie bol zameraný na históriu plemien najmä krivozobej. Jedná sa pravdepodobne o najstaršie plemeno kačíc v Európe, najviac ktorej pomenovanie i charakterizuje jej výzor. V popisovaní histórie prednášajúci popísal jej pravdepodobný vznik s krížením s indickým bežcom známom ako Bali enten už v rokoch 1600-1700, čo nasvedčujú i historické snímky z rokov 1916-1919. Taktiež sme videli snímky z Holandských fariem, kde sa tieto kačice chovali. Nie je zvláštnosťou, že vykazovali znášku za 2 roky 360 vajec. Holandský producenti ich využívali na mäso i vajcia. V Holandsku je stále tradíciou používať kačacie vajcia najmä v cukrárstve a pekárstve. Ako na úvod povedal prednášajúci

jedná sa prakticky o kačice jedného typu. Telesný rámec je o niečo väčší ako divá kačica. S rovnakými líniami trupu. Hlavný rozdiel je v hlave a tvare zobáka. Zobák je dlhý v základni úzky. Optimálny tvar zakrivenia je taký, že pod zobák by malo vojsť jablko a hrdlo a spodná časť zobáka by ho mala kopírovať (obr.6). Problémom je to, že ak kačice príliš rýchlo rastú, tak sa zobák skríži do strany. Prsia sú pekne zaoblené, ale brucho by nemalo byť príliš výrazné. Farba je ako u divkej kačice s perlovými bokmi. Pozor ale na to, že zrkadlá nie sú modré ale hnedé bez lesku. (obr.7) Farebné rázy z náprsenkou musia mať

biele ručné letky minimálne 3-6. Zobák by mal byť tmavo šedý s výnimkou bielej. Pri popisovaní divokého rázu prednášajúci upozornil na problém, že po preperení zostávajú na bokoch hnedé fláky, čo hodnotíme ako veľkú chybu. Malý biely flák pod zobákom u kačice nie je vadou. Veľkou chybou sú už zmienené modré zrkadlá a špatná štruktúra peria.

Na moju otázku ako hodnotiť nažlklý zobák, prednášajúci upozornil, že ako želanie. Okrem divokého rázu a bieleho je v šľachtení i modrozltý ráz. V histórii ale ojedinele i v súčasnosti sa objaví i ráz z chocholom. Prezentácia bola doplnená množstvom obrázkov s vyobrazením štandardných i neštandardných zvierat s odporúčením na ich hodnotenie. Súčasťou prezentácie bola i praktická časť na početnej skupine prinesených zvierat oboch plemien.

Ďalší referát bol na tému „**Hodvábna a kučeravá štruktúra peria**“. Referentom bol **Hendrik Timmer** známy nám to odborník na chocholaté plemená.

Na úvod referátu bola zopakovaná definícia štruktúry oboch druhov operenia. Hodvábne perie (obr.8) obr je perie ktorého

pramienky nie sú viac alebo menej navzájom pospájané háčikmi , ako je to u „ normálneho peria“ . Ako názorný príklad i pre laika nám môže slúžiť predstava rozpleteného lana . Kučeravé perie (obr.9) je perie ktoré je viac alebo menej zvinuté akoby do špirály . U kučeravého peria poznáme u hydiny až tri druhy kučeravého peria . Je to perie zrolované , ako u Kučeravých slielok(Struphuehner), Kočiniiek alebo Chabo . Druhá varieta je kučeravé perie u kučeravých (sevastoplských) husí , kde je špiralovito ztočené a navyiac pero vychádzajúce z jedného „brka“ sa rozdeluje a tretia verzia je tzv „káčerík u kačíc . ktorý sa samozrejme vyskytuje iba u káčerov, a je to druhotný pohlavný znak .

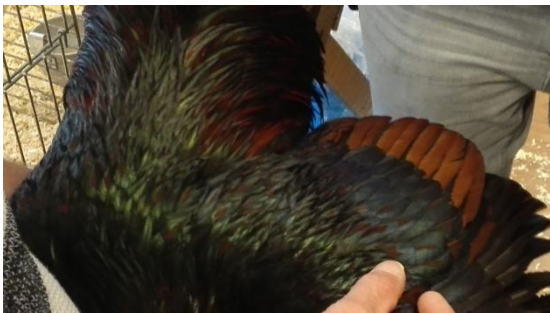

Vráťme sa ale k hodvábnemu periu . Plemená s týmto druhom operenia konkrétne myslíme hodvábničku, má po svojom tele perie rozložené v rozdielnej štruktúre . Krycie perie je vlastne už od podsady otvorené a mäkké . Optimálna štruktúra letiek je taká, že 2/3 pera je pevné uzavreté a 1/3 je rozvoľnená , samozrejme, že letky musia byť pekne v základe široké . Správna štruktúra chvosta by mala byť taká, že kormidlové perá a veľké kosiere sú v základe pevné na konci rozvoľnené . Optimálne, by chvost(obr.10) mal byť vyplnený páperím . Veľmi veľkou chybou je ak je kostrnka peria holá bez rozvoľneného peria . Kučeravé perie je samozrejme perie normálnej štruktúry, kde sú pramienky navzájom pospájané háčikmi ,s pevnými kontúrami a okrajmi. Je však viac alebo menej zrolované . Toto môžeme vidieť u Husí , holubov , no a u viacerých plemien kúr.(kučeravá sliepka , zdobnená kučeravá kočinka, kučeravá Chabo ,alebo i kučeravá Paduánka . Optimálne je ak sa perie začne rolovať zhruba v 1/3 až 1/3 pera . Toto „naznačené rolovanie“ by nemalo byť viac ako 1/6 dĺžky peria. Nazvime ho „ normálne kučeravé perie“ KP . Extrémom je ak sa perie začína už akoby vracat' smerom ku koreňu. Nazvime ho „ extrémne kučeravé perie“ EKP.Pre chovateľov je dôležitá znalosť genetiky dedičnosti v tejto štruktúre operenia pri vzájomnom párení s perím normálnej hladkej štruktúry - nazvime ho HP . Ak sú spárení dvaja jedinci s kučeravým perím KP x KP dostaneme 25 % HP hladkého operenie,50% KP kučeravého peria a 25 EKP extrémne kučeravého peria. Ak spárimo kríženca KP x EKP s krížencom KP x EKP dostaneme 50% KP kučeravého peria a 50% EKP extrémne kučeravého peria . Ak spárimo kríženca KP x EKP s krížencom KP x EKP dostaneme 50% KP kučeravého peria a 50% EKP extrémne kučeravého peria . Ak spárimo jedinca HP hladkého operenie s jedincom EKP extrémne kučeravého peria tak dostaneme 100% zvierat s KP kučeravým perím . Toto treba brať samozrejme ako pravdepodobnosť ktorá je pri známom pôvode zvierat . Tu je na mieste ešte jedna dôležitá informácia . Ak v priebehu liahnutia alebo veľmi rýchlo po liahnutí hynie príliš veľa kurčiat sú to väčšinou zvieratá ,ktoré majú veľmi málo peria . Ak sa nám aj podarí niektoré odchovať , tieto potrebujú na svoj život veľmi veľa energie a nakoniec taktiež uhynú. Keď sa pozrieme na štruktúru dospelého jedinca s kučeravým operením , Nesmie

byť v žiadnom prípade okrem naznačeného rolovania narušená štruktúra peria ,to znamená že pero musí byť štandardne široké a pevné s plnými oboma zástavicami . S týmto máme najväčšie problémy v letkách a chvostových perách ,teda kosieroch a kormidlovom perí ,kde je perie rozvoľnené a často chýba i časť zástavíc . Pozor však na to, že letky majú vďaka svojej štruktúre rolovanie naznačené len veľmi málo a to len na konci . Máme tu však ešte jednu varietu ,ktorú máme možnosť vidieť u chabo, a to je krížence medzi hodvábnym a kučeravým perím . To však nie je uznané . Ak skrížime kríženca KP x HOP (Kučeravého operenia x hodvábnne perenie) tak pravdepodobne dostaneme : 50% KP (F1)kučeravého peria a 50 hladkého operenie (F1). Ak skrížime jedinca KP (F1)kučeravého peria s jedincom x HO hodvábnneho operenie dostaneme : 25% HP hladkých,25%KP kučeravých,25% HO Hodvábných a 25% zvierat HOKP s hodvábnym a zároveň kučeravým perím .Šľachtenie týmto smerom však bolo pozastavené a nebolo doporučené pre vysoké percento mortality zvierat . Prezentácia bola doplnená množstvom obrázkov s vyobrazením štandardných i neštandardných zvierat s odporúčením na ich hodnotenie .Súčasťou prezentácie bola i praktická časť na početnej skupine prinesených zvierat

Barnaveldka bola nami veľmi očakávanou témou . Referát mal opäť **Hendrik Timer** .Prednáška začala opäť históriou plemena ,ktorá siaha do obdobia okolo roku 1890 do Holandského mesta Barnaveld, kedy boli tieto zvieratá známe hnedými vajcami ktoré boli nazývané !hnedé vajcia z Barnaveldu. Pôvod týchto sliepok je možné hľadať i zo zvierat pochádzajúcich z Ázie s najväčšou pravdepodobnosťou prekrížením s Langšankou.V tom čase boli ale iba v čiernej farbe operenia . Toto podľa prednášajúceho trvalo až do obdobia konca 1 svetovej vojny . Potom sa začali objavovať zvieratá s lemom. A v roku 1923 už bol popísaný štandard dvoj lemovaných Barnaveldiek .V ďalšej časti prezentácie sa prednášajúci

venoval typu . Požaduje sa Kohút i kura stredne ťažkého typu so zaoblenou chrbtovou líniou so širokým ,hlbokým a plným trupom a plnými zaoblenými prsiami . Moderná Barnaveldka musí mať nie príliš vysoký chvost, ktorý nesmie „ vytrčať“ smerom dozadu to znamená, že kosiere musia byť dobre zaoblené a priestor vyplnený . Vo väčšine prípadov je však čiastočne otvorený . V žiadnom prípade nesmie jeho najvyšší bod prekovať výšku očí. Ako pripomenul prednášajúci dlhodobé „ trenice“ s nemeckým klubom vyústili v roku 2017 do dohody ktorá viedla k zosúladieniu štandardu . ďalšia časť bola venovaná opereniu . U Barnaveldky sa požaduje perie tvrdšej štruktúry, Každé pero by malo byť čo najširšie .Vyžaduje sa aby bola časť podsady maximálne do 1/3 . Je to z toho dôvodu, že pri pekne širokom a dlhom pere vynikne dvojlemovaná kresba . Táto kresba by mala byť samozrejme ostrá a pekne kontrastná so základnou farbou . Táto pri úzkom pere nikdy nevynikne . Prednášajúci sa venoval dosť podrobne i farbe na prsiach u kohútov . Tu sa vyžaduje čo najmenej základnej farby , teda čo najširší čierny lem ,ktorý splýva do takmer čiernych prs . Ďalším dôležitým bodom bola kresba krčného závesu u kohútov bolo opäť vyobrazených niekoľko obrázkov. Čisto čierny krčný záves je vyradujúcou chybou , krčný záves kreslený do 1/2 je hrubá chyba . krčný záves kreslený do 1/3 hodnotíme ako odporúčenie . Ideálne je

„ak je krčný záves celý červenohnedý čo prakticky znamená že každé pero je lemované . To platí i pre kryt krídel . Zlata čierna farba je chybou . Farba ručných letiek by mala byť čierna s hnedým lemom . Farba laketných letiek by mala byť podľa štandardu hnedá na vonkajšej strane a čierna na vnútornej strane čo vytvára hnedý trojuholník . Podľa špecialistov by ale i trojuholník mal byť lemovaný ,čo vyžaduje aby aj laketné letky boli lemované . Teda podľa prednášajúceho by mala byť vonkajšia zástavica hnedá s čiernym okrajom na vnútornej zástavici , pokiaľ možno i s naznačeným vnútorným lemom . To znamená že musíme do chovu zaraďovať občas kohútov s výraznejším čiernym lemom ., ktorý ale nie je teraz vhodný na výstavy . Tu je teda ešte cesta na zmenu štandardu .U sliepok je samozrejme dôležitá hnedá základná farba s dvoj lemovanou čiernou kresbou, ktorá musí byť kontrastná. Pozor základná farma musí byť tmavo hnedá nie nažltlá . Veľkým nedostatkom je i svetlý stred pera a osten. (obr.12)Samozrejme veľmi svetlá až biela farba ostňa alebo podsady je vyradujúca chyba . Uvedené skutočnosti samozrejme platia i pre modrý a strieborný ráz . Podľa prednášajúceho si treba strážiť výskyt mosadzného nádychu v operení práve u týchto dvoch farebných rázov .

Prezentácia bola veľmi dobre pripravená a doplnená množstvom obrázkov s vyobrazením štandardných i neštandardných zvierat s odporúčením na ich hodnotenie .Súčasťou prezentácie bola veľmi dokonalá praktická časť na početnej skupine prinesených zvierat .

Ďalším zo skupiny Holanských plemien bola „**Holandská malá kura** “ o ktorej mal referát

Hilco Ketelaar. (obr.13)Pôvod tejto pôvodne malej kury siaha do roku 1900 ,čo nie je celkom také isté, ale z tohto obdobia sú prvé písomné zmienky . V roku 1906 už bola uznaná pod názvom ,ktorý v presnom preklade znie “ Holandská trpasličia kura „ V roku 1946 už fungoval špeciálny klub . Prednášajúci nám predstavil typ tejto kury počas jeho vývoja od roku 1906 až po 2017 čo je 110 rokov . Referát bol opäť rozdelený niekoľkých blokov . Čo nám hovorí štandard o type? Veľmi malá ale energická kura malého typu so stredne vysoko neseným trupom. Operenie je dobre vyvinuté hladké s bohato

vyvinutým okrasným perím najmä u kohútov.(operenie chvosta, krčný a sedlový záves) . Podľa prednášajúceho musí byť sedlový záves vždy pri pohľade z boku viditeľne prečnievajúci a visiaci cez sedlo . Pri pohľade na jednotlivé plemenné znaky je vidieť na prvý pohľad malú hlavu s jednoduchým nie príliš veľkým ,v štruktúre jemným hrebeňom, ktorý by v ideálnom prípade mal mať 4-6 zubov pravidelne rezaných zubov a zo zástavicou ,ktorá odstáva od tyla hlavy . Tvár je červená ale často býva svetlejšia čo taktiež nemôžeme pri posudzovaní prehliadnuť . Prednášajúci prízvukoval, že ani laloky by nemali byť príliš veľké ,ale mali by byť čo najviac zaoblené ,čo nie je vždy pravidlom a treba sa o tejto odchýlke v lístku vždy zmieniť . Z ďalších bodov hlavy sú dôležité skôr menšie ,v

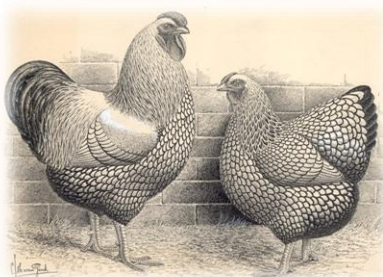
štruktúre nie príliš hrubé biele ušnice ,ktoré by nemali byť lesklé ale matné . Ich tvar je mierne pretiahnutý mandľového tvaru , v žiadnom prípade nie guľaté ako Bantam . Táto malá kura nás očarí veľkými živými očami oranžovočervenej až hnedočiernej farby .

Holandskú malú kuru prezentuje u kohúta krátky a vpredu široký trup ,s plnými dobre zaoblenými prsiami ktoré sú vyššie nesené vpred vyčnievajúce akoby tvorili loptu alebo balón . Loptičku môžeme použiť i v súvislosti s líniou chrbta . Línia chrbta je veľmi krátka výrazne zaoblená a stúpajúca do línie chvosta . Ideálny tvar je keď do línie sedla položíme golfovú loptičku ,ktorú krčný záves chrbát a stúpajúca línia chvosta obopína . Ramená sú tiež veľmi široké a sú prekryté bohatým krčným závesom .Jedným z hlavných plemenných znakov tohto plemena sú pomerne k telu veľké a dlhé krídla ,ktoré sú nízko nesené zhruba v uhle 45 °,avšak bez toho aby sa dotýkali zeme. Konce krídel v optimálnom stave mierne smerujú smerom k sebe . To isté platí i u sliepok, ale s tým rozdielom, že oblúk chrbtovej línie je väčší ,čo zodpovedá zhruba veľkosti tenisovej loptičky . Chvost je u oboch pohlaví široký bohato utváraný a u kohúta vytvára akoby tvar tenisovej rakety , a nie tanier ako u Bantamky . Na čo nás však prednášajúci upozornil je poloha a nesenie kormidlových pier, ktoré musia byť vždy nesené v stúpajúcom uhla nie vodorovne .

Samozrejme, že k hlavným plemenným znakom u tohto malého plemena patrí i hmotnosť . Štandard hovorí u kohúta 500 – 550 gramov u sliepky 400 – 450 gram. Všeobecne sa toleruje odchýlka 10% . Ak u tohto plemena presiahne hmotnosť o viac ako 100 gramov už nemôže zviera obdržať najvyššie známky tzn. Triedu v 97b alebo hv 96 bodov .

Po popisoch a usmerneniach k plemenným znakom sa prednášajúci venoval farebným rázom ,ktorých je u tohto plemena veľmi veľa .Spomeniem to najznámejšie - Zlatokrké.: Tu musí byť farba krčného závesu ozaj zlatá a nie červená alebo naopak slamovožltá . U sliepky je dôležité jemné pravidelne rozmiestnené nie zliate korenenie na zlatom základe. Krycie operenie sliepky žiadnom prípade nesmie mať lem . Tu si treba dávať pozor na krížencov s oranžovokrkými alebo divosfarbenými . Samozrejme že u všetkých farebných rázoch platia všeobecné pravidlá pri ich posúdení . Po skončení referátu o tomto plemene s loptičkami bola opäť i praktická časť na početnej skupine prinesených zvierat štandardnej i neštandardnej kvality .

Posledným plemenom nášho školenia boli „**Wyandoty originálneho typu.**“ (obr.14)Referát

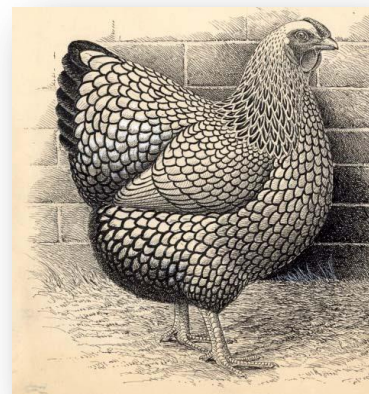

nám predniesol už nám dobre známy **Mathieu Leuriden** z Francúzska . Musím pripomenúť, že táto varieta sa v Európe chová najmä vo Francúzsku Belgicku Holandsku, Dánsku a osobne som mal možnosť tieto vidieť a hodnotiť v Rumunsku a i v Turecku na seminároch . Priateľ Leuriden opäť začal prednášku históriou plemena ,ktoré pochádza s Ameriky .Jeho vznik sa traduje v štáte štát New York už okolo roku 1870

.Názov podľa pôvodných indiánov kmeňa Wyandott.(to ale nemá priamu spojitosť so vznikom plemena) Uznané boli už v roku 1883 v American Standard of Perfection .Prvý

farebný ráz bol strieborné čierno lemované .1883 už boli importované do do Európy . Je všeobecne známe ,že sa jednalo o rýchlo rastúcu, rýchlo dospievajúcu kuru s kombinovanou úžitkovosťou. Plemeno sa stalo veľmi rozšírené a v Európe postupom času i bohužiaľ pozmenené a chované v dvoch šľachtiteľských smeroch . Je dôležité pripomenúť že u „originál vyandoty“ je typ a tvar tela zhodný u veľkého i malého rázu ,čo sa už nedá povedať o Nemeckom smere šľachtenia . Nebudem sa venovať hlave ,ktorá je u oboch typoch zhodná .Pozrime sa ale na originálnu kde sa zamerám na znaky ktoré sú podstatné . Dĺžka tela je väčšia ako jeho výška. Trup široký; hlboký; so zaoblenou zaoblená línia prs , zaoblenou spodnou líniou u kohúta je len stredne vysoko nesený , u sliepky vodorovný . Prednášajúci prízvukoval že prsia musia byť široké, hlboké a plné. Taktiež brucho je hlboké, dobre vyvinuté. Chrbtová línia nie je príliš dlhá je v tvare veľmi otvorenej ale nesymetrickej lýry . V najhlbšom mieste je zaoblená u kohúta stúpa v uhle 40° . U sliepky je línia chrbta tiež v najlbšom mieste zaoblená ale stúpajúca v uhle 30-40°.(obr.15) Krídla sú o oboch variant pevne veľké pokiaľ možno vodorovne s trupom nesené ,v optimálnom stave u kohúta sú letky schované pod sedlovým závesom . Až na rozdiely podmienené pohlavím je sliepka rovnaká ako kohút. Najdôležitejším rozdielom medzi oboma druhmi je tvar chvosta . U oboch variet je plný . Najvyšší bod chvosta má podľa možnosti ležať na vodorovnej línii, ktorá prechádza stredom lalokov. Perá krytu chvosta sú široké. U originálnej vyandoty by nemali byť kormidlové perá vôbec viditeľné, ale musia byť široké a pevné.

U originálneho typu ,pri pohľade zo zadu, má chvost a rozmiestnenie pier tvar obráteného písmena „V“. (obr.16) (U nemeckého typu je to v tvare obrátenej podkovy ,alebo obrátené písmeno“ U“) . Oba chvosty sú však vyplnené perím . U originálnej vyandoty v žiadnom prípade nesmie byť tvar chvosta zaoblený a už vôbec nie v tvare gule ,alebo kvetu pivonky. To je neprípustná chyba. U originálnej vyandoty musí byť zachovaná proporcionalita šírky a výšky ako aj výšky a dĺžky a zaoblenosť . Výška behákov viditeľnej časti zodpovedá zhruba ¼ celkovej výšky postavy . Prezentácia bola veľmi dobre pripravená a doplnená množstvom obrázkov s vyobrazením štandardných i neštandardných zvierat

s odporúčením na ich hodnotenie . Súčasťou prezentácie bola veľmi dokonalá praktická časť na početnej skupine prinesených zvierat .

Okrem referátov zameraných na jednotlivé plemená bola bodom školenia i správa predsedu štandardnej komisie o jej práci a prebiehajúcich úlohách . Túto predniesol predseda ESKG Urs Lochmann . O tomto Vás priebežne informujem v správach z jednaní ESKG .

W. Littau (DK) podal informácie o prebiehajúcich prípravách na EV. Informoval o dátume a mieste konania budúročného školenia posudzovateľov v Dánsku ktoré bude 14-16.9.2018 v Esbjerg.

Potom nasledovalo odovzdávanie titulov **EE Posudzovateľ** . Predseda sekcie hydiny A. Verelst odovzdal označenie titulu tým posudzovateľom, ktorý spĺňajú podmienky na ich udelenie . Tituly získali 8 kolegovia medzi nimi i traja prednášajúci z tohto školenia .Geri Glastra.NL, Henrik Timer NL,Mathieu Leuriden F.

Záver : Andy Verelst predseda sekcie hydiny EE a Urs Lochmann predseda ESKG poďakovali organizátorom za perfektne pripravené školenie a prednášajúcim za vyčerpávajúce prednášky s vedomím,že sa informácie dostanú domov do členských krajín . Na záver zaželel úspešnú nastávajúcu sezónu a šťastný návrat domov .

Správu spracoval Žuffa Peter
stály zástupca ČSCH a SZCH v EE
člen Európskej štandardnej komisie pre hydinu .